

**Adami Tanneri E Societate Iesv, S. Theologiæ D. Et In
Academia Ingolstad. Professoris, Theologiæ Scholasticæ
Tomus ...**

Cum triplici Indice

De Fide, Spe, Charitate, Iustitia, Religione, caeterisq[ue] virtutibus [et]
vitijs: ac varijs hominum statibus. Secvndæ Secvndæ S. Thomæ
Aqvinatis Respondens

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1627

III. An Successor ille Petri, & omnium Episcoporum, adeoque totius
Ecclesiæ caput; & iudex controuersiarum fidei sit Pontifex Romanus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72877)

& ob prædicationem Gentilibus factam, reprehenditur ab alijs discipulis Actorum 11. Ad hoc quidam respondent, Petrum tunc reuera ignorasse, an esset prædicandum Gentibus; inter quos videtur fuisse Epiphanius hæresi 28. Quidam respondent, dubitasse Petrum, non vtrum Gentibus prædicandum, sed vtrum Gentiles ante baptismum essent circumcidendi: an potius incircumcisi ad baptismum admittendi: quæ postea quæstio agitata fuit in Concilio Apostolorum Hierosolymis Actorum 15. Ita Sanderus libro 2. de clauæ Dauid cap. 5. qui tamen addit, ex hoc ipso colligi primatum Petri, quod ei primum hæc veritas diuinitus reuelata, & per ipsum deinde alijs propofita fuerit.

101 Sed magis probatur responsio Bellarmini lib. 1. de Pontifice cap. 16. Petrum nihil horum ignorasse; sed reuelationem illam de linteo, ideo Petro factam fuisse, tum vt ipse Petrus sciret, iam tum tempus aduenisse prædicandi Gentilibus Euangelium, quibus aliquo iam ante ex CHRISTI mandato sciebat aliquando esse prædicandum; tum vt alijs, præsertim ex Iudaismo conuersis, eo facilius & efficacius posset respondere, & satis facere, si quando illum idcirco reprehensuri essent; vt factum est postea Actor. 11. Cuius quidem reprehensionis auctorem fuisse Cerinthum, priusquam aperte in hæresin incideret, notauit Epiphanius loc. cit. Tantum abest, vt existimandum sit, Petrum ab ipsis Apostolis idcirco fuisse reprehensum.

102 Sexto. Petrus Ecclesiæ præcipua negotia solus absque communi aliorum Apostolorum auxilio, non fuit executus, vt patet in electione Matthiæ Actorum 1. septem Diaconorum Actor. 6. & in definienda controuersia de religione Actorum 15. Ergo signum est, penes eum non fuisse supremam auctoritatem.

Respondetur, negando consequentiam; quia id non fiebat ex defectu potestatis, sed maioris commodi causa, vt nempe suauius & efficacius res transigeretur. Nam ad communem Ecclesiæ pacem, & auctoritatem Apostolorum conseruandam, & ad maius existimationis pondus ipsis rebus apud plebem conciliandum, conuenientius plurium suffragijs & iudicijs eiusmodi communia Ecclesiæ negotia fuerunt transacta; licet alioqui à solo Petro transigi possent: quemadmodum nunc etiam non à solo Papa, sed in generalibus quoque Concilijs eiusmodi grauiora causa solent diiudicari. Atque ita speciatim de electionibus illis docuit etiam Chrysofomus homil. 3. in Acta. Quid, inquit, an non licebat ipsi Petro eligere? licebat ei quidem maxime. Verum id non fecit, ne cui videretur gratificari.

103 Septimo Apostoli mittunt Petrum in Samariam Actorum 8. Ergo potius inferior fuit, quam superior. Respondetur, missum esse, non per imperium; sed per consilium & suasionem; quod etiam in pares aut superiores quadrare potest: sicut ab Herode missi dicuntur Hierosolymam Magi, Matthæi 2. & sicut Phinees

Sacerdos missus est à populo Israelitico ad filios Ruben, & Gad. Ad quem modum etiam Dauid per seruos suos à prælio abstinere persuasus fuit lib. 2. Regum cap. 18. vers. 3. & cap. 21. vers. 17.

Octauo. Paulus ad Galat. 2. ait: *Mibi autem, inquit, qui videbantur esse aliquid (loquitur de Petro, Iacobo, & Ioanne) nihil contulerunt etc. & dexteram dederunt mihi & Barnabæ societatis.* Et itidem ait, *se in faciem Petro restitisse, quia reprehensibilis erat: Ergo Paulus superior fuit Petro.*

Respondetur ad singula; nimirum 1. Paulum tantum dicere, se, vti & alios Apostolos, suam auctoritatem, scientiam, & potestatem Apostolicam non à Petro, aut ab homine accepisse, sed à Deo, sicut initio eius epistolæ ipse significauit, quod etiam nos superius docuimus.

2. *Dextram* paritatem auctoritatis Apostolicæ significare; cum qua recte nihilominus consistere primatum Petri superius dictum est: eumque hoc ipso loco agnouisse Paulum, satis ipse indicat Galat. 1. vers. 18. cum ait: *se venisse Hierosolymam videre Petrum: nempe quia os Apostolorum Petrus erat, Princeps, & vertex ipsius cætus; propterea Paulus ascendit eum videre præ alijs, inquit Chrysofomus homil. 87. in Ioannem.* Quam causam etiam reddunt Ambrosius, Hieronymus, Theodoretus in eundem locum Galat. 1. & Tertullianus lib. præscript. circa med.

3. Quod ad reprehensionem illam attinet, respondetur, aliam esse reprehensionem & correctionem iuridicam quæ superioris est; aliam esse fraternam, quæ cum debita moderatione, quando necessitas id postulat, adhiberi potest etiam Superiori. Et talis fuit illa correctio Pauli aduersus Petrum. An autem re ipsa, & qua ratione Petrus ea re peccauerit, diximus tom. 2. disput. 5. quæst. 3. dub. 5. Cæteras cauillationes omitto: & plura videri possunt apud Bellarminum, lib. 1. de Pontifice cap. 26. 27. & 28. & apud Gregorium de Valentia hic quæstione 1. punct. 7.

DVBIVM III.

An Successor ille Petri, & omnium Episcoporum, adeoque totius Ecclesiæ visibile caput, & iudex controuersiarum fides, sit Pontifex Romanus.

Ad S. Thomæ 2. 2. q. 1. a. 9. & 10.

106 PRObauius dubio præcedenti Petrum fuisse caput Apostolorum, ac totius Ecclesiæ, eandemque potestatem & auctoritatem continua successione in Ecclesiâ perseverare: nunc breuiter videndum est, an is Petri Successor, sit Pontifex Romanus, & quo iure: huc enim spectat omnis illa dissertatio, quam

duobus præcedentibus dubijs præmissis : & contra hunc maxime scopum Sectariorum. huius temporis labor. & machinatio defudat.

Nam primatum Romani Pontificis negant huius temporis tum schismatici græci, tum Sectarij omnes: eumque speciatim impugnant Lutherus in libro de potestate Papæ, Illyricus in lib. cont. primatum Papæ, Synodus Smalcaldica in lib. eiusdem argumenti, Calvinus lib. 4. Instit. cap. 6. & 7. Magdeburgenses in singulis centurijs ad finem cap. 7. Eundem primatum negarunt olim Waldenses, Wiccleffus, Huslius, & alij.

ASSERTIO Vnica, Romanus Pontifex legitime Petro, tanquam vniuersali totius Ecclesiæ pastor & capiti successit; atque etiamnum continua serie constanter succedit. Hæc assertio, quia factum concernit, efficacius probari non potest, quam ex testimonijs totius antiquitatis, qualia quidem magno numero adferunt Bellarminus libro 2. de Romano Pontifice, Gregorius de Valentia hic quæstione 1. punct. 7. §. 36. & fusillimè Sanderus de clauē David libro 3. & 4. in opere de visibili monarchia lib. 7. Nos pauca duntaxat delibabimus; quibus denique subiungemus optimam rationem in scriptura fundatam.

107 Probatur igitur assertio primo, ex testimonijs Conciliorum, ipsorumque antiquissimorum Pontificum, qui hac velut possessione constanter fructi sunt. Ex Concilijs primum est Concilium Nicænum; vbi initium Canonis 6. in hunc modum legendum esse: *Ecclesia Romana semper habuit primatum, mos autem perduret.* &c. constat, tum ex Concilio Chalcedonensi act. 16. vbi ille Canon ita à Paschafino Episcopo citatur; tum ex Dionysio Exiguo Abbate, à quo ante años circiter mille, eundem canonem ita ex græco versum fuisse, constat ex eiusdem versione, quæ extat. Vnde etiam in eodem Concilio Chalcedonensi act. 16. prælecto eodem canone 6. Concilij Nicæni iudices dixerunt: *Pependimus, omnem primatum & honorem præcipuum, secundum canones, antiquæ Romæ DEI amantissimo Archiepiscopo conseruari.*

Neque mirum, desiderari iam illa verba Canonis; cum & in alijs decreta Concilij Nicæni ab hæreticis suppressa, aut deprauata fuisse, iure queratur Felix II. in referipto ad Episcopos Thebaidis & Lybiæ, vt videre est tomo 1. Conciliorum, inter decreta Felicis II. & luculenter probant Sanderus libro 7. visibilis monarch. ad annum CHRISTI 336. Alphonfus Pisanus de Concilio Nicæno, & Baronius tomo 3. Annalium Anno Christi 325. qui etiam id ipsum initium Canonis 6. tanquam authenticum recitant; simul probant in eodem Concilio Nicæno decretum fuisse, vt Episcopis ex toto orbe appellare liceret ad Romanum Pontificem; & ne Concilia præter Romani Pontificis sententiam celebrarentur.

108 Omitto canonem 39. eiusdem Concilij Nicæni, inter Arabicos canones, vbi dicitur: *Ille qui tenet Sedem Romæ, caput & princeps est omnium Patri-*

archarum. Quandoquidem ipse est primus, sicut Petrus, cui data est potestas in omnes Principes Christianos, & omnes populos eorum: vt qui sit Vicarius Christi Domini nostri super cunctos populos & vniuersam Ecclesiam Christianam. Et quicumque contraxerit, à Synodo excommunicatur. De qua re pluribus egi part. 2. Anatom. confess. Augusti, demonstrat. §. 5. §. 13. à numero 212.

109 Secundum est Concilium Chalcedonense, in quo actio. 1. sine vlla controuersia Romana Ecclesia caput omnium Ecclesiarum appellatur; & ibidem act. 6. Leo Papa Romanus vniuersalis Ecclesiæ Papa dicitur.

Tertium est Concilium Nicænum II, vbi act. 2. probantur literæ Adriani, in quibus habetur, Romanam Sedem primatum per orbem totum obtinere, & omnium Christi Ecclesiarum caput existere.

110 Quartum est Concilium Lateranense II. ex græcis pariter & latinis congregatum, sub Innocentio III. in cuius cap. 5. dicitur *Romana Ecclesia, disponente Domino, super omnes alias ordinaria potestatis obtinet principatum, utpote mater vniuersorum Christi fidelium, & magistra.* vt plane nihil noui in Concilio Tridentino less. 14. c. 7. de poenitentia fuerit constitutum, dum idem primatus Romanæ Ecclesiæ his verbis asseritur: *Merito Pontifices Maximi, pro suprema potestate sibi in Ecclesia vniuersa tradita, causas criminum grauioribus suo potuerunt peculiari iudicio reservare.* Plura ex praxi Conciliorum adferentur inferius probat. 3.

111 Eodem pertinent testimonia antiquissimorum Pontificum, quos nec ipsi Sectarij negare possunt orthodoxos fuisse; puta Clementis epist. 1. Anaclei epist. 3. Euaristi epist. 1. Alexandri epist. 1. Marcelli & aliorum, qui vixerunt vsq; ad annum Christi 300. Iulij in epistola ad Orientales, quæ extat in Apologia 2. Athanasij; Damasi in epist. ad Episcopos orientales apud Theodoretū lib. 5. historiæ cap. 10. item Syricij, Zozimi, Innocentij, de quibus, præter tomos ipsos Episcopolarum & Conciliorum, videre licet Bellarminum lib. 2. de Pontifice cap. 14.

112 Secundo probatur assertio testimonijs Patrum, tam latinorum, quam græcorum cuiusque ætatis: e quibus tamen pauca solum referemus. Tertullianus ante Annos 1400. lib. præscript. contra hæret. c. 36. *Si Italia adiacet, habes Romanam; inde nobis quoque (Africanis) auctoritas præstata est: statu felix Ecclesiæ, cui totam doctrinam Apostoli cum sanguine suo profuderunt &c.*

Cyprianus ante plus mille trecentos lib. de vniuersitate Ecclesiæ c. 4. *Hanc vniuersam qui non tenet, tenere fidem credit? qui Ecclesiæ renititur & resistit, qui cathedram Petri (Romanam tunc existentem) super quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse confidit? &c. Quam vniuersitatem firmiter tenere & vindicare debemus, maxime Episcopi, qui in Ecclesia præsidemus, vt Episcopatum quoque ipsum vniuersum indissolubilem probemus.* Et epistola 55. *Neque enim aliunde hæreses aborti sunt, aut nata sunt schismata, quam inde, quod Sacerdoti Dei non obtemperatur, nec vnus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & ad tempus iudex vice Christi cogitatur.*

Et infra eadem epistola 55. *Post ista adhuc insuper, pseudoepiscopo sibi ab hæretico constituto, nauigare audent,*

& ad

ad Petri cathedram (Romanam) atque ad Ecclesiam principalem, unde unitas sacerdotalis exorta est, à schismaticis & prophanis literas ferre; nec cogitare eos esse Romanos, quorum fides Apostolo predicante laudata est, ad quos perfidia non possit habere accessum.

113 Syluester in synodo Romana ante annos fere 1300. cap. 20. Nemo iudicabit primam sedem (Romanam) quoniam omnes sedes à prima sede iustitia desiderant temperari. Neque ab Angelo, neque ab omni clero, neque à Regibus, neque à populo iudicabitur.

114 Ambrosius ante annos plus 1200. epist. 81. ad Syricium: Recognouimus literis sanctitatis tuae boni Pastoris excubias, qui fideliter commissam tibi ianuam (regni caelorum) serues, & pia sollicitudine Christi ouile custodias: dignus, quem oues Domini audiant, & sequantur.

115 Optatus Mileitanus eodem tempore lib. 2. contra Parmenianum: Igitur negare non potes, scire te in urbe Roma, Petro primo cathedram Episcopalem esse locatam, in qua sederit omnium Apostolorum caput Petrus, inde & Cephas est appellatus; in qua una cathedra unitas ab omnibus seruetur; sic ceteri Apostoli singulas sibi quisque defenderet, ut iam schismaticus & peccator esset, qui contra singularem cathedram, alteram collocaret. Ergo cathedra unica, qua est prima de doctibus, sedis prior Petrus, cui successit Linus &c. Iulio successit Liberius, Liberio Damascus, Damaso Syricius hodie, qui noster est focus: cum quo nobis totus orbis, communi formatarum, in una communionis societate concordat.

116 Sub idem tempus Stephanus Mauritaniae in Africa Episcopus epistol. ad Damasum Papam: Beatissimo Domino, & Apostolico culmine sublimato Sancto Patri Patrum Damaso Papa, & summo omnium Praesulum Pontifici: Notum vestrae facimus beatitudini, quod quidam fratres in consilio nobis positi, quosdam fratres nostros venerabiles, videlicet Episcopos, vobis inconfutis, à proprio deiciunt gradu, vel deicere moliantur: cum vestrae Sedi Episcoporum iudicia, & summorum finem Ecclesiasticorum negotiorum, in honore Beatissimi Petri, Patrum decreta omnium, cunctam referuere sententiam.

117 Hieronymus ante annos itidem plus 1200. Epist. 57. ad eundem Damasum Papam: Ego nullum primum, nisi Christum sequens, beatitudinis tuae, id est, cathedrae Petri communionem conscior: super illam Petram edificatam Ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comederit, prophanus est. Si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluuiio. Quicumque tecum non colligit, spargit; hoc est, qui Christi non est, Antichristi est. Similia habet epistol. 58. ad eundem Damasum, ubi etiam illud notum exclamat: Si quis Cathedrae Petri iungitur, meus est.

118 Augustinus ante annos 1200. in psalmo publice in Ecclesia cantari solito, contra partem Donati, ita canit: Numerate sacerdotes vel ab ipsa Petri sede. Et in ordine illo Patrum quis cui successit videte. Ipsa est petra, quam non vincunt superba inferorum porta. Et epist. 162. Erat transmarinis vicina Regionibus, & fama celeberrima nobilis Carthago, unde non mediocri auctoritatis habebat Episcopum Cecilianum, qui posset non curare conspirantem inimicorum multitudinem, cum se videret, & Romana Ecclesia,

in qua semper Apostolica Cathedra viguit principatus, & ceteris terris, unde Euangelium ad ipsam Africam venit, per communicatorias literas esse coniunctum; ubi paratus esset, causam suam dicere, si aduersary eius ab eo illas Ecclesias alienare conarentur.

119 Leo Magnus ante annos fere 1200. sermone 2. in Anniuersario suae assumptionis: Manet ergo dispositio veritatis; & Beatus Petrus in accepta petra fortitudine perseverans, suscepta Ecclesiae gubernacula non derelinquit.

Prosper sub idem tempus de ingratis cap. 2. ita canit:

Sedes Roma Petri, qua pastoralis honoris
Facta caput mundo, quicquid non possidet armis,
Religione tenet.

120 Bernardus ante annos fere 500. lib. 2. de consideratione ad Eugenium Aeg. indagemus adhuc diligentius, qui sis, quam geras videlicet pro tempore personam in Ecclesia Dei. Quis es? Sacerdos magnus, summus Pontifex: Tu Princeps Episcoporum: Tu haeres Apostolorum, Tu prima tu Abel, gubernatu Noe, Patriarchatu Abraham, ordine Melchisedec, dignitate Aaron, auctoritate Moyses, iudicatu Samuel, potestate Petrus, unione Christus. Tu es, cui clauis tradita, cui oues creditae sunt. Sunt quidem & alij caeli ianitores & gregum pastores; sed tu tanto gloriosius, quanto & differentius utrumque praeceteris nomen hereditasti. Habent illi sibi assignatos greges, singuli singulos; tibi vniuersi crediti, vni vnus. Nec modo ouium, sed & Pastorum tu vnus omnium Pastor.

Unde id probem quaris? Ex verbo Domini. Cui enim non dico Episcoporum, sed etiam Apostolorum sic absolute & indiscrète tota commissa sunt oues? si me amas Petre, pasce oues meas. Quas? illius vel illius populos ciuitatis, aut Regionis, aut certi regni? Oves inquit, meas. Cui non planum, non desinasse aliquas assignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil. &c. Ergo iuxta canones, alij in partem sollicitudinis, tu in plenitudinem potestatis vocatus es. Aliorum potestas certis arctatur limitibus; tua extenditur & in ipsos, qui potestatem super alios acceperunt. Nonne si causa extiterit, tu Episcopo caelum claudere, tu ipsum ab Episcopatu etiam deponere, & tradere satanae potes? stat ergo inconcussum priuilegium tuum, tibi tam in datis clauibus, quam in ouibus commendatis. Ita Bernardus.

Et epist. 131. Plenitudo, inquit, potestatis, super vniuersas orbis Ecclesias, singulari prerogatiua Apostolica Sedi donata est. Qui igitur huic potestati resistit, Dei ordinationi resistit.

Et deniq; epist. 190. ad Innocentium Papam: Oportet ad vestrum referri Apostolatam, pericula quaeque & scandala emergentia in regno Dei, ea praesertim, quae de fide contingunt. Dignum namque arbitror, ubi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum. Haec quippe huius prerogatiua Sedis. Cui enim alteri aliquando dictum est, Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua? Haec omnia Bernardus; quibus nil potuit praeclearius dici.

122 Ex Patribus graecis, Irenaeus ante annos plus 1400. lib. 3. cap. 3. ait: Ad hanc (Romanam) Ecclesiam, propter potentiorum principalitatem, necesse

est omnem conuenire Ecclesiam, hoc est, eos qui sunt undique fideles; in qua semper ab his, qui sunt undique, conseruata est ea, qua est ab Apostolis traditio.

Athanasius, & vniuersi Egyptiorum, Thebaidis, & Libyorum Episcopi, ante Annos fere 1300. epist. ad Felicem Papam II. Canonibus quippe iubentibus, absque Romano nos de maioribus causis nihil debere decernere Pontifice. Ideoque ad propositum recurrentes, & ad brauium properantes, Vestra Apostolica sedis imploramus auxilium.

123 Bassilius ante Annos plus 1200. epistola data Sabino Diacono ad Pontificem Romanum: Reuera dignum est illa excellentissima voce, qua te (in Petro) beatum predicauit, quod pietati tuae donatum à Domino est, scilicet, ut quod adulterinum est à legitimo ac puro discernas, ac fidem Patrum sine subtractione vlla prædices.

124 Cyrillus Alexandrinus ante Annos fere 1200. epist. ad Cælestinum Papam: Quoniam vero Deus hisce in rebus prudentiam à nobis exigit, longaque Ecclesiarum consuetudo suadet, ut illiusmodi sanctitati tua communicentur, non possum equidem id, quod apertum est, ad pietatem tuam non perferbere &c. Et infra: Quamuis hæc ita se habeant, non prius tamen Nestorij communionem confidenter deserere ausi fuimus, quam hæc ipsa pietati tuae indicaremus. Dignetur proinde quid hic sentias declarare; quo liquido nobis constet communicare nos cum Nestorio oporteat, an vero libere eidem denunciare, neminem cum eo communicare, qui eiusmodi erroneam doctrinam fouet ac prædicat. Porro tua integritatis mens ac super hæc sententia, non modo pijsissimis Macedonia Episcopis, sed totius quoque Orientis Antistitibus perspicue per litteras exponi debet.

125 Maximianus Constantiopolitanus Episcopus, eodem tempore, epistola ad Orientales: Omnes fines terra, qua Dominum sincere receperunt, & ubique terrarum Catholici veram fidem consentientes, in potestatem Romanorum Pontificum tanquam in solem respiciunt, & ex ipso lumine Catholica & Apostolica fidei recipiunt &c. Hunc enim (Petrum) de cæteris mortalibus ex toto terrarum orbe conditor orbis elegit, cui Cathedræ magisterij principaliter possidendam perpetuo privilegio iure concessit; ut quisquis diuinum aliquid, aut profundum nosse desiderat, ad huius præceptionis oraculum, doctrinamque recurrat.

126 Ioannes Constantiopolitanus Patriarcha, ante annos plus 1100 epistola ad Hormisdam Papam: Quia prima salus est recte fidei regulam custodire, & à Patrum traditione nullatenus deuiare: quia non potest Domini Nostri prætermitti sententia dicentis, Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam. Hæc qua dicta sunt, rerum probantur effectibus: quia in Sede Apostolica inuiolabilis semper Catholica custoditur Religio.

Sophronius Hierosolymitanus, ante Annos fere 1000. epist. ad Stephanum: De finibus terræ usque ad terminos eius ambula, donec ad Apostolicam Sedem (Romanam) ubi orthodoxorum dogmatum fundamenta existunt, peruenias.

127 Sergius Cyprius ante Annos 950. Epist. ad Theodorum Papam: Firmamentum à DEO firmum

firmum & immobile, atque tituli formam lucidissimam fidei vestram Apostolicam Sedem constituit, ô sacer vertex, CHRISTVS DEVS noster. Tu es enim, sicut diuinum veraciter pronuntiat verbum, Petrus; & super fundamentum tuum Ecclesie columnæ confirmatae sunt: Tibi & clauis regni cælorum commisit, atque ligare & soluere potestatis, que in terra, & que in cælis sunt, promulgauit: Tu prophanarum hæreson depositor existis, ut Princeps, & Doctor orthodoxæ, & immaculatæ fidei.

Theodorus Studites, ante Annos quasi 800. in epist. ad Paschalem Papam: Audi Apostolicum caput, Pastor ouium CHRISTI à DEO electe, clauiger regni cælorum, petra fidei, super quam edificata est Ecclesia Catholica &c. Hinc ades ab occidente exurge, & ne repellas in finem. Tibi namque dixit Christus Deus noster: Tu aliquando conuersus confirma fratres tuos.

Ignatius Constantinopolitanus ante Annos 750. epistola ad Nicolaum Papam actione 3. Synodi VIII. Tales beatas voces (Tu es Petrus & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam) non secundum quãdam vniuersam sortem Apostolorum Principi solum circumscriptis & definitis, sed per cum ad omnes, qui post illum secundum ipsum efficiendi erant summi Pastores, & diuinissimi Sacricæ Pontifices senioris Romæ, transmissit.

Gennadius Scholarius Anno Christi 1450. de primatu Papæ capit. 16. Pontifex Romanus est Petri successor, & Vicarius Seruatoris nostri IESU CHRISTI; isque solus obtinet omnem potestatem ligandi atque soluendi; vel arguendi, benedicendi, maledicendi, corrigendi & medendi: solus habet facultatem de fide, & sacerdotio exquirendi. Omitto alia testimonia innumera.

Tertio probatur assertio perpetuo vsu ac praxi veteris Ecclesiæ; qua constat, à Romana potissimum sede, & dubias fidei quaestiones definiiri, & hæreses damnari consueuisse. Etenim primus hæresiarum Simon magus à S. Petro damnatus, conuictus, & post Romæ profligatus fuit) Actorum 8. & apud Epiphanium hæres. 21.

In Concilio Apostolorum Hierosolymis, de legalium obseruatione celebrato, Petrus Apostolus, iam tunc Romanus Episcopus, primus sententiam dixit, remque definiuit; cæteris omnibus sententiam eius approbantibus.

Anno CHRISTI 198. controuersiam de celebratione Paschæ, contra Blastum hæresiarum, apud Tertullianum de præscript. cap. 53. & contra alios Quartadecimanos, postea hæreticos iudicatos, apud Epiphanium hæres. 50. & Augustinum hæres. 29. potissimum definiuit Victor Episcopus Romanus, apud Eusebium lib. 5. cap. 23. & 24. excommunicatis etiam ob contrarium errorem Asiaticis Ecclesijs. Quod tametsi Irenæo, & quibusdam Catholicis apud Eusebium cap. 25. durius visum, potestatem tamen & ius id faciendi nullus vnquam orthodoxus in dubium rescouit.

Circa annum Christi 254. hæresis Nouatianorum, qui negabant lapsis post baptismum absolutionem, damnata fuit in Concilio Romano, præside Cornelio Papa; approbantibus postea candé

sententiam omnibus orthodoxis, teste Eusebio lib. 6. cap. 33. apud Rufinum ibidem.

Anno Christi 258. cum auctore Agrippino Carthaginis Episcopo, noua controuersia exorta esset, de rebaptizandis ijs, qui ab hæreticis essent baptizati, Cornelius Romanus Pontifex, rursus Concilio habito, veram sententiam definiuit, vt refert idem Rufinus ex Eusebio lib. 7. cap. 2. & fufe prosequitur Vincentius Lyrinensis lib. cont. hæres. cap. 9.

133 Anno Christi 263. Dionysius Alexandrinus Patriarcha de hæresi Arriana (falso) suspectus, & accusatus apud Dionysium Romanum Pontificem, suæ fidei Apologiam ad eundem perscripsit, teste Athanasio commentario de synodis, & in lib. de sententia Dionysij.

Anno 265. Paulum Samosatenum Episcopum Antiochenum hæresiarcham, idem Dionysius Romanus Pontifex, adiuuante supradicto Dionysio Alexandrino, damnauit, teste eodem Athanasio lib. de Synodis.

Anno 313. causa Donatistarum ab ipso Constantino Melchiadi Romano Pontifici dirimenda tradita est; cuius sententiam laudat Augustinus epist. 162.

134 Circa Annum Christi 325. damnata est in Concilio Nicæno hæresis Arrianorum, præsidibus Romanæ Ecclesiæ Legatis, & in ijs etiam Hosio, velut primario Legato Syluestri Romani Pontificis, vt expresse habetur in Actis Concilij Nicæni, quæ ante annos plus mille centum edidit Gelasius Cyzicenus, & nunc quoque in recentissima Conciliorum editione, exstant: vbi Hosius nominatur *ἐπιτομήν τῆς τῶν τῆς Ρωμαίων ἐπιστολῆς*. &c. tenens etiam locum Episcopi Romani. A quo etiam idem Concilium Nicænum approbationem decretorum postulauit, vt videre est in actis eius Concilij; & fufius persequitur Baronius Anno Christi 325. De qua regeneratim Socrates lib. 2. cap. 5. & 13. scripsit, Ecclesiastico canone iuberi, *non oportere absque Pontificis Romani sententia decreta Ecclesijs sancire*.

135 Anno Christi 381. in Concilio Constantino-politano I. Damasi auctoritate celebrato, vt ex vetusto Vaticano codice refert Baronius, & ab eodem Damaso confirmato, vt testatur Photius in lib. de septem Synodis, damnata est hæresis Macedonij contra Spiritum Sanctum, vnde & Patres VI. Synodi actione 18. aiunt, *Theodosium ac Damasum per secundam synodum (generalem) obstitisse Macedonio, sicut Syluester & Constantinus congregato Nicæno Concilio Ario obstituerunt*.

Anno Christi 390. Iouinianus hæreticus apud Syricium Papam de hæresi accusatus, ab eodem Pontifice damnatus, & extra Ecclesiam eiectus fuit, vt constat ex Syricij epistola 2. & Hieronymo epist. 50. Pammachium.

Anno Christi 430. Nestorius hæreticus à Cælestino Papa primum in quadam synodo Romana iudicatus, & mox anno sequenti in Concilio Ephesino I. præside Cyrillo, nomine eiusdem Cælestini Papæ, vt Euagrius testatur lib. 1. cap. 4. prorsus damnatus fuit.

136 Circa annum Christi 417. præuijs quibusdam

Concilij Africanis, damnata est hæresis Pelagiana à Pontificibus Romanis Innocentio & Zozimo, vt testatur Sanctus Augustinus lib. 2. retractat. cap. 50 & serm. 2. de verbis Apostoli vbi ait: *Lam enim de hac causa duo Concilia missa sunt ad sedem Apostolicam: inde etiam rescripta venerunt. Causa finita est. Finam aliquando finiat error*. Et Prosper in Chronico Anni 420. *Concilio habito apud Carthaginem CCXXVII. Episcoporum, ad Pontificem Zozimum, synodalia decreta perlata sunt; quibus probatis, Pelagiana hæresis in toto mundo damnata est*.

Anno Christi 450. in Concilio Chalcedonen- si, auctoritate Leonis I. Papæ celebrato, & ab eodem confirmato (epistola eiusdem 59.) præ- sidentibus Legatis eiusdem pontificis, teste Euagrio lib. 2. cap. 4. damnata est hæresis Euty- chetis.

Anno 483. in Concilio Romano à Felice III. Papa damnatus & depositus fuit Petrus Fullo seu Cnaphæus, nouus hæresiarcha, intrusus Patriarcha Antiochenus. Adfuit quoque in eadem synodo Actor Patriarcha Alexandrinus, & ci- tatus fuit Constantinopolitanus, ob causas fidei, vt pluribus ex Liberato cap. 18. & Euagrius lib. 3. cap. 18. & sequent. refert Baronius eodem anno citato.

Anno 536. Agapetus Papa Constantinopoli, etiam inuito quodammodo Imperatore, Anthi- mum intrusum Episcopum Constantinopolita- num hæreticum damnauit ac depofuit, ordinato in eius locum Menna. Sed & ab eodem Agape- to etiam damnati fuerunt Seuerus, Petrus, at- que Zoaras, cum sequacibus Acephalis hæreti- cis, vt pluribus refert Baronius eodem anno.

Anno Christi 681. in VI. Synodo Constani- topoli, præsentibus Legatis Apostolicæ sedis Romanæ, celebrata auctoritate Agathonis Papæ Romani, ab eodem comprobata, damnata est hæresis Monothelitarum, vt videre est in actis eiusdem synodi, & apud Baronium ibidem.

Anno Christi 787. in Concilio Nicæno II. siue in VII. Synodo generali, auctoritate Ad- riani Papæ damnata est hæresis Iconomachorum, & confirmata Catholica fides de cultu & veneratione imaginum.

Anno 869. acta & scripta Photij contra Nico- laum Papam, & Ignatium Patriarcham Constani- topolitanum, combusta, ipseque Photius præ- sens vna cum suis asseclis damnatus est, in VIII. Synodo Constantinopolitana, auctoritate ac præsentibus Legatis Adriani II. Papæ; à quo etiam eiusdem synodi approbatio postulata fuit.

Denique vt paucis multa comprehendam, quia præsertim de posterioribus sæculis parum sollicitos video aduersarios, hæresin Berengarij in Concilio Vercellensi damnauit Leo IX. & in Cõcilio Romano Nicolaus II. testibus Lanfranco & Guitmundo l. 1. contra Berengariũ. Errores Petri Abailardi damnauit Innocentius II. & Gilberti Porretani in Cõcilio Remensi Eugenius III. vt testatur Bernardus epist. 194. & serm. 80. in Cantica. Errorẽ Ioachimi Abbatis Innocentius III. in

Concilio generali Lateranensi; errores Græcorum Gregorius X. in Concilio generali Lugdunenſi, iuxta cap. *Firmiter*, de summa Trinitate & fide Cathol. in 6. Errores Begardorum Clemens V. in Concilio Viennenſi, iuxta cap. *Ad noſtrum*, Clement. de hæret. Errores Wicleſſi & Huſſij, Martin⁹ V. in Concilio Conſtantienſi; & rursus errores Græcorum Eugenius IV. in Concilio Florentino; ſicut & Lutheri errores Leo X. & poſtea Pius IV. in Concilio Tridatino à ſe confirmato, ut pluribus dixi part. 2. Anatom. Conf. Aug. demon. 10.

140 Summa eſt; nulla hæreſis vnquam, poſt Cathedralam Petri Romæ fundatam, in Eccleſia extitit, quæ non à Romanis Pontificibus mediate, vel immediate damnata fuerit. Cum omnis alia damnatio, ſupremâ denique Pontificis Romani auctoritate niteretur. Nullum Concilium legitimum habitum fuit & Oecumenicum, deſtitutum auctoritate Romani Pontificis: quod etiam Concilium Chalcedonenſe act. 1. diſerte profiteſtur, contra Dioſcorum Alexandrinum quondam Episcopum: *Synodum (Dioſcorus) auſus eſt facere, ſine auctoritate Sedis Apoſtolicæ, quod nunquam licuit, nunquam factum eſt.* Nullum Concilium auctoritate Romani Pontificis approbatum vnquam fuit, cuius ſententiam ſi quis in fidei quæſtionibus detrectaret & repudiaret, non illico pro errone & hæretico in Eccleſia Catholica haberetur.

141 Ad Pontificem Romanum ex oriente appellarunt, cuiusque auxilium eſſigitarunt, cõtra Arianos, Athanaſius Patriarcha Alexandrinus, alijque Episcopi Egypti, ut ſupra dictum; contra Neſtorium Cyrillus itidem Patriarcha Alexandrinus; contra Theophilum Patriarcham Alexandrinum, virum alioqui Catholicum & celebrem. A Synodo quadam Conſtantinopolitana ad Innocentium I. appellauit Chryſoſtomus Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus, ut haberetur in eius epiſtola ad Innocentium data. A ſententia Romani Pontificis, in cauſis fidei, nulli vnquam ad vllum alium iudicem ſeu Concilium conceſſa eſt appellatio. Veriſſimum enim eſt quod Gelafius in epiſt. ad Episcopos Dardaniæ ſcribit: *Ad illam (Romanam Sedem) de qualibet mundi parte Canones appellari voluerunt; ab illa autem nemo eſt appellare permiſſus.*

142 Pontifices Romani in omnibus orbis partibus varios depoſuere Episcopos, ita ut Nicolaus I. in epiſtola ad Michaelem octo enumeret Patriarchas Conſtantinopolitanos à Romanis Pontificibus depoſitos; inter quos Anthimus ab Agapeto depoſitus, de quo ſuperius dictum eſt: quibus addo Atticum Conſtantinopolitanum, & Theophilum Alexandrinum excommunicatos ab Innocentio I. ob perſecutionem in Chryſoſtomum, ut videre eſt apud Baronium Anno CCCC. VI.

E contrario, Athanaſium Alexandrinum, Paulum Conſtantinopolitanum, & Marcellum Ancyranum Episcopos, à Synodo orientali depoſitos, Iulius I. reſtituit, apud Sozom. l. 3. c. 7. & Gelafium in epiſt. ad Episcopos Dardaniæ. Theodoreto in Synodo Ephelina depoſito, Episcopatum reſtituit Leo Papa, ut haberetur in Concilio Chalcedonenſi actio. 1. Sententiam depoſitionis

contra Chryſoſtomum latam in Concilio quodam Conſtantinopolitano reſcidiſſe Inocentius, de quo ſupra dictum. vid. Baronium Anno CCCC. IV.

143 Quarto probatur eadem aſſertio ratione; pro qua notandum eſt, Petrum eſſe quoque; alibi Cathedralam ac Sedem Episcopalem habuerit, & inde tanquam vniuerſalis Paſtor Eccleſiam rexerit, ut ab Año Chriſti 39. Antiochiæ per ſeptem años, ex comuni ſententia Patrum & Scriptorum Eccleſiaſticorum; quin & poſtea ſub annum Chriſti 45. Petrus Alexandriam nobiliſſimam Egypti ciuitatem miſerit Marcum diſcipulũ ſuũ & Euangeliftã, ut illic ſuo quoque ipſius Petri nomine Eccleſiam fundaret & regeret; tamen nec in Alexandria, Eccleſia, per ſepſum Cathedralã adminiſtraſſe, nec Antiochiæ conſtanter Sedem tenuiſſe; ſed ea circa annũ Chriſti 45. Succeſſori, ſeu Euodio, iuxta Origenẽ hom. 6. in Lucam, Eufebium in Chronico, & 3. hiſt. 16. Hieronymum de Scriptoribus Eccleſiaſticis in Ignatio; ſeu Ignatio reliſtã, iuxta Chryſoſtomum homil. de translatione Ignatii & Theodoretum Dialog. *Immut.* 1. mox Romanam Eccleſiam eodem anno 45. fundariſſe, ac per ſe ipſum ad mortem uſq; conſtanter rexifſe; non quod ab ea nuſquam ipſe diſceſſerit (quomodo enim id fieri poſſet à paſtore, & capite vniuerſali totius Eccleſiæ Chriſti?) ſed quod nullo interim alio, qui ipſi ante mortem ſuccederet, Succeſſore conſtituto, Cathedralam illic ſemper tenuerit, ac per ſeipſum eidem Eccleſiæ præſerit: donec poſt annos 24. Anno videlicet Chriſti 69. felicifſimo ac glorioſiſſimo martyrio, vna cum Apoſtolo Paulo, à Nerone affectus animam Deo reddidit.

144 Quæ res abſtrahendo à determinati temporis exilioribus minutijs, adeo omniũ Patrum ac ſcriptorum Eccleſiaſticorum fide teſtata & explorata eſt, ut qui id negare auſit, non minus inſanus iniure habere poſſit, quã ſi quis neget, aut Neronem ſeu Conſtantinum ipſum Romæ fuiſſe Imperatorem, aut Iulium Cæſarem Dictatorem, aut Ciceronem Senatorem. Vno verbo, nullus eſt, qui huius rei meminerit ex Scriptoribus ſeu antiquioribus, ſeu recentioribus, ante Nouatores noſtros, qui non hæc tria conſtantifſime teſtetur, 1. Petrum Romæ fuiſſe Episcopum. 2. Eum Romanam Cathedralam pluribus annis rexifſe. 3. eundem huic regimini immortuum, ac Romæ ſub Nerone martyrium conſummaſſe.

145 Quod cum alij innumeris propemodum omnis generis teſtimonijs teſtatum fecerint, non eſt quod huic rei prolixius tractandẽ imoremur, Nobis ſufficiant hoc loco ij, qui in ipſa Cathedrala Romana ex inſtituto Episcoporum ſeriem & ſucceſſionem texerunt, ut Irenæus lib. 3. c. 3. Tertullianus de præſcript. capit. 32. & libro 3. contra Marcionem cap. 9. Opatatus Mileuitanus l. 2. contra Parmenianum, Epiphanius hæreſ. 27. & Auguſtinus in pſalm. contra part. Donati: præter eos, quos iam ſuperius pro Romanæ Cathedralæ excellenti teſtes attulimus. Et recte dixit Maldonatus noſter in caput 16. Matthæi: *Nemo ante Nouatores, neque Catholicus, neque hæreticus aut hor ſuit, qui non affirmaverit, & Petrum Romæ mortuum, &*

Romanos Pontifices eius successores esse. Pugnabis ergo pro illo orbis terrarum contra insensatos.

146 Quæ cum ita sint, ulterius aduertendum, non quoslibet Episcopos earum Ecclesiarum, quas Petrus fundauerat, nec quoslibet etiam Petri successores, eos esse, ad quos singularis illa ac infallibilis Petri potestas regendi vniuersam Christi Ecclesiam iure pertinet; sed solum eos, qui eius sunt successores in ea cathedra, quam ipse ad mortem vsq; constituit, et per se tenuit ac administravit. Cuius ratio hæc & euidentis ratio est, in ipsa scriptura sacra citato loco Matthæi 16. Luca 22. & Ioannis 21. fundata. Quia potestas illa vni Petro, vt dictum, à Christo tradita & commissa, nec in plures diuidi poterat, nec à Petro deferri vel abijci, quamdiu in viuus esset; nec adeo etiam ad vllum alium transire, nisi ad eum, qui eius primum post mortem esset successor. Omnes autem eius alij vel successores, vel Vicarij Episcopi, qui varijs alijs Ecclesijs à Petro fundatis præterierunt, habebant quidem à Petro Episcopalem potestatem & auctoritatem particularem, suas quique Ecclesias regendi & administrandi; sed generalem illam ac infallibilem auctoritatem Petri gubernandi ac sustentandi vniuersam Ecclesiam ab eo minime acceperunt.

147 Ex quibus proinde, auctoritatem illam Petri, & potestatem singularem regendi Ecclesiam vniuersam, eamque & infallibilem & ordinariam, ac perpetuo in Ecclesia permanentem, atque ad Petri quoque successores spectantem, permanisse solum in Ecclesia & Cathedra Romana, eiusque Rectoribus ac Episcopis Romanis, vt pote legitimis Petri Apostoli post mortem successoribus, hoc syllogismo demonstramus. Infallibilis Petri potestas & auctoritas regendi vniuersam Ecclesiam, fuit ordinaria, ac in Ecclesia permanens, adeoque non in solo Petro, sed & in eius post mortem legitimis successoribus perpetuo ad finem vsque mundi perdurans, vt ex dictis antea, ac præcedenti dubio constat: sed nulli alij, præter Romanos Pontifices, fuerunt Petri post eius mortem legitimi successores: Ergo potestas illa & auctoritas infallibilis Petri regendi vniuersam Christi Ecclesiam perdurat ac permanet vsque ad finem mundi in Pontificibus Romanis.

148 Minor patet ex dictis. Quia licet Petrus etiam alias complures Ecclesias fundarit, Antiochenam etiam per se aliquamdiu rexerit, tamen in alijs successores habuisse dici non potest; cum in ijs nunquam fuerit antecessor, hoc est, eas ipse Ecclesias per se nunquam rexerit. In Antiochena reliquit quidem successores, sed non post mortem; ac proinde cum ipse suam sibi à Christo concessam potestatem, & auctoritatem infallibilem vniuersam Ecclesiam regendi, ante mortem nunquam abdicarit, vt pote diuino sibi mandato inunctam; necesse est fateri, eum successoribus suis in cathedra Antiochena minime reliquisse, sed secum Romam transfuisse, atque post mortem primum suis illis in eadem Romana Cathedra successoribus integram, & quasi iam possessore ac Domino vacuam reliquisse.

149 Denique est, & fuit in Ecclesia semper aliquis

legitimus Petri successor, in cura illa vniuersali Ecclesiæ, vt dubio præcedenti dictum: sed nullus alius ne fingi quidem potest Petri in ea cura successor, quam Romanus Pontifex; vt pote in quem solum & totius Ecclesiæ praxis, & totius antiquitatis testimonia conspirant, vt dictum. Ergo &c.

Quæ vero contra Catholicam hanc veritatem magna ex parte calumniose conficta, aut inepte disputata à Sectarijs obijciuntur, fuse dissolui part. 2. Anatomix Confess. August. demonstrat. §. 18. quæ nihil opus est hoc loco repetere; quando præsertim pleraque iam antea à Bellarmino & Gregorio de Valentia locis citat. luculenter refutata sunt, & potissima ex ijs dub. 5. alia occasione necessario dissoluenda erunt.

DVBIVM IV.

An Pontifex iure diuino sit caput Ecclesiæ, & Petri successor: & an sit de fide, hunc numero Pontificem esse vere Pontificem, & Ecclesiæ caput; & an aliquando possit ea potestate excidere.

Ad S. Thomæ 2. 2. q. 1. a. 9. & 10.

150 DE primo quæsto sequentes assertiones statuumus. Assertio I. Etsi quidem aliquo sensu de fide sit, Romanum Pontificem diuino iure Petro succedere, & totius Ecclesiæ caput esse; tamen non ita ex fide certum est, Pontificem Romanum, hoc ipso, quod Romanus Pontifex est, diuino iure Petri successorem esse, in vniuersali illa Ecclesiæ cura; ita vt summa illa auctoritas gubernandi Ecclesiam, directa institutione ac lege diuina Romanæ Cathedræ inseparabiliter annexa sit; licet nec hoc absque temeritate negari possit. Hanc assertionem probant & tuentur Turrecremata lib. 2. de Ecclesia cap. 4. Canus lib. 6. locorum Theolog. cap. 4. 5. 6. Driedo lib. 4. de varijs dogmat. cap. 4. part. 3. Bellarminus lib. 2. de Pontifice cap. 12. & Gregorius de Valentia hic quæstione 1. pun. 7. §. 38. & alij communiter contra Dominicum Sotum lib. 4. sentent. distinct. 24. quæst. 2. art. 5. qui Ecclesiastico solum iure supremam illam auctoritatem Cathedræ Romanæ annexam esse docuit.

151 Probat eadem assertio quoad primam partem. Nam Romanum Pontificem Petro diuino iure successisse, atque ita eodem iure diuino esse totius Ecclesiæ caput, tripliciter intelligi potest. Primo, & vno quodam sensu ita potest intelligi, vt solum ipsa successio, qua aliquis Petro in regimine vniuersalis Ecclesiæ succedere debeat, sit de iure diuino, & ex Christi institutione profecta; hoc ipso nimirum, quod potestas illa à Christo non soli Petro, sed etiam eiusdem successoribus tradita est; idque ipsum adeo officium guber-

nandi